

מפגש היערכות לפרויקט משותף בנושא מדורות צנועות ובטוחות

19.2.2019

מציגה: עידית הוד – יועצת סביבה וקיימות

רקע ורציונל איך הכל התחיל 1

מדורות פולטות זיהום אוויר = השלכות מזיקות על הבריאות

- חלק מ"אוספי העצים למדורה" לא מבחין בין עץ לתחליפיו (מלמין, פורמייקה, MDF) שתהליך ייצורם כולל דבקים שבשריפתם נפלטים לאוויר חומ"ס.
- גם שריפתם של עצים צבועים בלכה, צמיגים וכו' משחררים לאוויר חלקיקים מסוכנים.
- היושבים בסמוך למדורה הם הראשונים להיפגע. בדרך כלל ילדים - שדווקא הם רגישים במיוחד לסכנות.

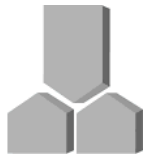

רקע ורציונל איך הכל התחיל 2

צורך בחומרי בעירה זמינים ו"חינמיים" מביאים את החוגגים "ללקט" מאתרי בנייה.

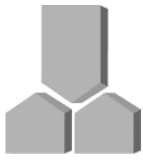
- גניבה שמשמעותה פגיעה כלכלית במגזר הקבלני (פריצת גדרות וגניבת עצים)
- נזק שאינו מפוצה על ידי חברות הביטוח
- צורך להציב תגבור בשמירה
- נזק עקיף כתוצאה מהצורך להזמין ולחכות לקרשים חדשים- עלול לגרום לדחייה בהתקדמות פרויקטים

מטרות הפרויקט

לצמצם את הנזק הסביבתי הרב שנגרם בל"ג בעומר, באמצעות צמצום שריפת העצים בכלל, וצמצום השריפה של חומרים מסוכנים בפרט, תוך הפחתה משמעותית של תופעת גניבות הקרשים מאתרי בנייה.

לייצר שת"פ (רב שנתי) בין קבלנים מקומיים לבין עיריות, לצורך אספקת שאריות קרשים מאתרי בנייה, לטובת מדורות מצומצמות בהיקפן (מעט מדורות, קטנות, קהילתיות).

תיאור דפוס העבודה

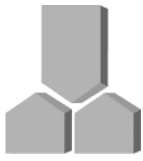
הפרויקט יחבר בין העיריות לבין קבלנים מקומיים המעוניינים בתרומת קרשים "בטוחים".

העירייה תתאם מול נציג ארגון הקבלנים המקומי את אופן הריכוז והאיסוף של הקרשים, ותקבע קריטריונים לחלוקת הקרשים לפי שיקול דעת, כגון העדפת מדורות משותפות וקהילתיות, העדפת מדורות 'קטנות' ומוגבלות בזמן, הגבלה למדורות שנרשמות מראש בשטחים שייעדה העירייה ועוד.

תפוקות צפויות

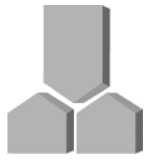
WIN WIN

לכל המשתתפים

תפוקות צפויות - לעיריות

- ❖ צמצום נזקים סביבתיים ובריאותיים
- ❖ צמצום סיכונים בטיחותיים, שיפור יכולת פיקוח על מדורות ברחבי העיר
- ❖ כר לפעילות חינוך סביבתי ולהעלאת מודעות סביבתית (לרבות בנושאים נוספים כמו צמצום שימוש בכלים חד פעמיים)
- ❖ שיפור השירות לתושבים
- ❖ צמצום חיכוכים בין תושבים ועסקים כתוצאה מגניבות עגלות ומשטחים ממרכולים או גניבת עצים
- ❖ תורם למאמצי העירייה לגרום לתושבים להרגיש שייכות למקום (לוקאל פטריוטיות)

תפוקות צפויות - לקבלנים

❖ חסכון כספי הנובע מ:

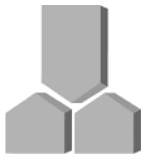
- ✓ צמצום נזק כספי כתוצאה מגניבות קרשים
- ✓ מניעת עיכובים בפרויקטים (כתוצאה מהצורך להזמין ולהמתין לעצים חדשים)
- ✓ צמצום צורך לתקן גדרות ומנעולים שנפרצו
- ✓ צמצום בהגברת שמירה לקראת ל"ג בעומר (אולי לא בשנה הראשונה אך בעתיד)

❖ שיפור תדמיתי - תעודת הוקרה ותהודה ציבורית

❖ תרעומת על גניבות מפנה את מקומה לסיפוק מעשייה למען הקהילה והסביבה

❖ כר לשיפור יחסים בין קבלנים לעיריות

תפוקות צפויות - לציבור

- ❖ בריאות - צמצום זיהום אוויר ופליטות חומרים מסוכנים מהמדורות
- ❖ שיפור בטיחות המדורות
- ❖ רכישת ידע בנושאי הסביבה והקיימות והעלאת מודעות לנזק הנגרם כתוצאה משריפה של חומרים מסוכנים / רעילים (חוזר פורום ה-15 מנוסח מידי שנה לעיריות)
- ❖ נוחות –מאגר קרשים חוסך את הצורך באיסוף עצמי
- ❖ ערך חינוכי: משיגים עצים ביושר (בנוסף לערך החינוכי שבשמירה על הבריאות ועל הסביבה)
- ❖ שמירת מסורת החג וקירוב לבבות באווירה קהילתית
- ❖ הנגשת המדורות לכלל הציבור, כולל לבעלי צרכים מיוחדים (המתקשים במיוחד באיסוף עצים ובנגישות למדורות), תחזק את תחושת הקהילתיות והשייכות
- ❖ הרגשת סיפוק מיכולת השפעה משותפת לצמצום נזקי החג

שלבים לקידום וביצוע

תפקיד ארגון הקבלנים המקומי

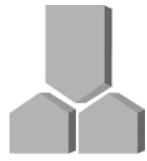
העמדת אחראי לריכוז הפרויקט ברמה המקומית שתפקידו:

1. גיוס הקבלנים המקומיים, באמצעות פרסום פנייה לקבלנים ופנייה ממוקדת אישית לקבלנים רלבנטיים.
2. ריכוז תשובות הקבלנים והערכת מידת ההיענות.
3. עריכת רשימה מסודרת של הקבלנים שהצטרפו ושליחתה לנציג העירייה.
4. תיאום מרוכז מול איש הקשר בעירייה+תיאומים הנדרשים לשם מימוש.
5. תיאום קמפיין מקומי עם העיריות.
6. תיאום חלוקת תעודות הוקרה.
7. עדכון שוטף מול מרכזת הפרויקט בהתאחדות בוני הארץ.
8. סיוע בהפקת לקחים עם העירייה לצורך טיוב הפרויקט לעתיד.

שלבים לקידום וביצוע תפקיד קבלן שיצטרף לפרויקט

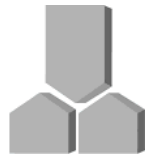
1. העמדת אחראי, שיעמוד בקשר עם נציג הרשות המזמינה בנושאים הבאים:
  - ✓ כמות העצים שיוכל לספק.
  - ✓ מיקום מקור אספקת העצים/אתר הבנייה, אל מול מקום יעד האספקה.
  - ✓ תיאום שינוע העצים או ריכוזם בנקודה מסוימת:
  - לפי יכולות הקבלן והעירייה ומיקום המדורות יסוכם ביניהם כיצד יסופקו העצים ומתי.
  - ✓ תיעוד וצילום לצורכי פרסום משותף והעברה לארגון הקבלנים המקומי.
  - ✓ סיוע בהפקת לקחים לצורך טיוב הפרויקט לעתיד.
2. יידוע ותיאום מול מנהלי העבודה באתר העבודה ממנו יילקחו העצים.
3. היערכות לאיסוף/צבירה ייעודיים ל"ג בעומר במהלך העבודות באתר הבנייה. יידוע העובדים על מיקום אזור הצבירה, וידוא שנאספים עצים/קרשים "בטוחים" (ללא מלמין, M.D.F, פורמייקה, ציפויי לכה, מסמרים וכדומה).

שלבים לקידום וביצוע

תפקיד העיריות

1. העמדת איש קשר לריכוז הפרויקט לשם חיבור בין העירייה לארגון הקבלנים המקומי ולקבלנים שהביעו נכונות להצטרף לפרויקט, פעילות מול גורמים פנימיים בעירייה, מול פורום ה-15, מול הדוברות והציבור.
2. החלטה על מיקום המדורות הקהילתיות. מומלץ לוודא שיהיה לכל הפחות מיקום אחד המונגש גם לאוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים.
3. גיוס הציבור לנושא ע"י פרסומים בעיתונות המקומית, באתר העירייה, ברשתות החברתיות, דרך בתה"ס והמרכזים הקהילתיים וכו' (פניית אשדוד כדוגמא).
4. מומלץ לייצר פלטפורמה מקוונת לרישום מדורות, שמשייכת בין המדורה לבין החוגגים. חוגגים שהתאגדו "מזמינים" את השטח שהעירייה ייעדה ואת אספקת העצים, כשעליהם להעריך את כמות החוגגים המשוערת. תינתן עדיפות למדורות שמספר המשתתפים בהן רב.

שלבים לקידום וביצוע

תפקיד העיריות - המשך

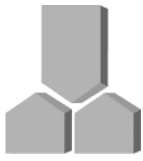
5. ריכוז נתוני הקבלנים, הכנת טבלת פעילות הכוללת מיקום המדורות, מועדי אספקת העצים וכדומה.
6. לפני ל"ג בעומר – פרסום תזכורת, תיאום ווידוא שכל קבלן שהצטרף לפרויקט ערוך ומוכן לפי הסיכום בין הצדדים.
7. פינוי יתרת עצים שנשארו, לחברות מיחזור או לקיצוץ גזם.

שלבים לקידום וביצוע

תפקיד העיריות - דגשים

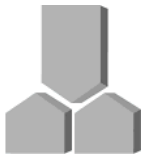
- מדורות צנועות מפחיתות את פליטות מזהמי האוויר וגזי החממה, לכן מומלץ להעדיף מדורות משותפות (יותר מכיתה/משפחה אחת) ולחדד למזמיני המקום את הצורך בהקפדה על גודל והיקף מצומצמים של כל מדורה.
- יש לתת את הדעת על:
  - ✓ אספקת עצים באופן שהחוגגים הראשונים לא יכלו את כל מלאי העצים לבאים אחריהם.
  - ✓ היערכות מתאימה למועדי קיום המדורות, במקומות בהם פורשים אותן לאורך מספר ימים
- ניתן לייצר פעילות מקדימה בבתי ספר, מתנ"סים וכדומה, הכוללת העלאת מודעות סביבתית בהתאם לחוזר התושבים שהכין פורום ה-15.

שלבים לקידום וביצוע

מעקב בקרה והוקרה

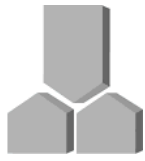
1. בתוך חודש לאחר ל"ג בעומר תכנס העירייה את הקבלנים שהשתתפו בפרויקט לישיבה שמטרתה הפקת לקחים, סיכום, הוקרה והמשך רתימה לל"ג בעומר הבא.
2. מומלץ שבמעמד זה תינתן לכל אחד מהקבלנים שהשתתפו בפרויקט תעודת הוקרה מטעם העירייה.
3. האחראי מטעם העירייה בתיאום עם ארגון הקבלנים המקומי יעלה על הכתב את הלקחים (כולל תמונות אם יש) וישלח ליוזמי הפרויקט (הפורום וההתאחדות), כדי להפיק לקחים ולהציע שיפורים לעתיד.

מידע נוסף

- ❖ יוזמי הפרויקט (הפורום וההתאחדות)
  - ✓ ישלחו מתווה ממוקד לקבלנים/לעיריות שישימש את משתתפי המפגש.
  - ✓ ינסחו במשותף מודעה לתקשורת להעלאת מודעות הציבור הרחב לפרויקט ברמה הארצית.
  - ✓ יפיקו לקחים רוחביים מהנתונים שיועברו אליהם מהשטח לצורך שיפור עתידי.
- ❖ נערך פיילוט באשדוד בשנה שעברה.
- ❖ בלתי צפוי מראש – יערכו עדכונים הדדיים בין ולכל הצדדים.
- ❖ ערב ל"ג בעומר חל השנה ב- 22 במאי.

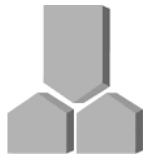

לסיכום

מדובר בפרויקט וולונטרי לטובת כלל תושבי העיר שלשותפים יש רצון לקדמו ואחריות משולבת להצלחתו.

חשוב שכל צד יעמוד במחויבותיו, שהרי קבלן שהצטרף ויחזור בו עלול לפגוע במאמצים של העירייה ואילו עירייה שלא תעמוד בהתחייבותיה עלולה לפגוע ברצונו של הקבלן לשתף פעולה בעתיד.

לוח זמנים מוצע לדיון

- ✓ **כארבעה חודשיים** לפני ל"ג בעומר יוציאו יוזמי הפרויקט את הפניות ל"שטח".
- ✓ **כשלושה וחצי חודשים** לפני ל"ג בעומר יערכו יוזמי הפרויקט תיאום בין עיריות וארגוני קבלנים שיירתמו לפרויקט, ושמות אנשי הקשר יועברו הדדית להמשך תיאום הפעילות ברמה המקומית.
- ✓ **מיד עם קבלת הודעת תאי הקבלנים** על איש הקשר ברשות המקומית, תאי הקבלנים יפעלו לגיוס קבלנים מתחומם לפרויקט.
- ✓ **חודשיים לפני** ל"ג בעומר תא הקבלנים יערוך רשימה מסודרת של הקבלנים שהצטרפו וישלח אותה לנציג העירייה.
- ✓ **מיד עם קבלת הרשימות**, מרכז הפרויקט בעירייה ייצור קשר עם כל הקבלנים שנרתמו לפרויקט לסגירת שת"פ ביניהם.
- ✓ **במקביל** - העירייה תערך מבחינת מיקום המדורות ופרסום לציבור.
- ✓ **כשבועיים לפני ל"ג בעומר** תשלח הודעה משותפת של יוזמי הפרויקט לתקשורת.
- ✓ **כשבועיים לפני ל"ג בעומר** נציג העירייה ייצור קשר עם כל קבלן שהצטרף לפרויקט לסגירת קצוות. בנוסף ייצור הנציג קשר גם **יום לפני** העברת הקרשים הצפויה.
- ✓ **בתוך חודש אחרי ל"ג בעומר** – ישיבת הפקת לקחים, חלוקת תעודות הוקרה.
- ✓ **עד 5 שבועות אחרי ל"ג בעומר** – שליחת סיכום הפקת לקחים ליוזמי הפרויקט (באחריות העירייה).